

# Handbok för distansbesök - språkambassadörer

## Förord

Språkambassadörerna började genomföra distansbesök våren 2020 på grund av coronapandemin som tvingade verksamheter i Finland att tänka på ett nytt sätt. Vi lät Kokonat Oy utvärdera vårens distansbesök och utredningen visade att distansbesök fungerar annorlunda än fysiska besök men att distansbesök har sina uppenbara fördelar: vi kan nå alla skolor i Finland och språkambassadörer som bor t.ex. i Sverige kan besöka lektioner. Men det finns även utmaningar med att uppnå växelverkan mellan ambassadörer och elever speciellt ju större gruppstorleken blir.

På hösten 2020 förvärrades coronaläget igen och vi var återigen tvungna att tänka om distansbesöken. I november började vi med ett pilot-projekt som fick namnet "Träffa en finne som studerar i Sverige". Piloten fick genast mycket positiv feedback – både från lärare och elever. Vi har fått lära oss mycket under det gångna året, och därför vill vi ha en ny handbok också för distansbesök som lyfter fram både dess möjligheter och utmaningar.

Idag har vi gjort långt över 500 besök på distans!

Distansbesök möjliggör att besöken kan ske oberoende av var språkambassadörerna befinner sig, och att flera ambassadörer kan besöka ett klassrum samtidigt. Geografin är inte längre ett hinder och alla elever i hela Finland kan i princip ta del av ett Språkambassadörsbesök. Både lärare och elever har varit tvungna att lära sig nya och olika digitala metoder – av vilka många kommer stanna kvar även efter att pandemin tar slut.

Denna handbok hjälper dig – ärade Språkambassadör – att förbereda och strukturera ditt besök på ett smidigt sätt. Du behöver inte följa allting i handboken till punkt och pricka, utan du får också skapa din egen upplevelse för eleverna – så länge du tar i beaktandet att syftet är att väcka elevernas inre motivation för språkinläring. Vi har besökt över 1000 svenska lektioner och nyckeln till ett lyckat besök baserar sig på tanken om "autonomins filosofi". Vi vill ge så mycket frihet till ambassadörerna och lärarna som möjligt.

Vi vill tacka dig för att du vill jobba som Språkambassadör. Detta jobb är viktigt och din berättelse kan potentiellt förändra många ungdomars liv.

## Om projektet

Huvudsyftet med Språkambassadörerna är att genom egna berättelser och erfarenheter hjälpa eleverna hitta sin motivation för språkinläring. För att lära sig ett språk anser vi att det är mycket viktigt att man förstår vilken nytta man kan ha av språket, men också att man hittar en egen anledning till varför man ska och kan lära sig det. Att göra språkfel är ingenting att oroa sig för och man behöver inte vara perfekt – för att lära sig språket ska man göra tusentals språkfel!

Språkambassadörernas berättelser varierar mycket men en sak som de har gemensamt är att de har lärt sig språket i skolan eller som vuxna. Våra ambassadörer har alltså inte språket som modersmål. Språkambassadörerna som besöker klassrummen har finska eller något annat språk som modersmål, men har själva lärt sig det svenska språket och hittat nytta med att använda det. Vi har över 100 språkambassadörer vilket betyder att det finns 100 olika inspirerande och unika berättelser som man kan få ta del av!

Språkambassadörerna verkställs av föreningen Kielilahettiläät - Språkambassadörerna ry rf och finansieras huvudsakligen av Svenska Kulturfonden.

**Obs!** alla språkambassadörer som gör besök ska vara **medlemmar i vår förening**. Det är lätt att ansluta sig bakom följande länk: [www.kielilahettilaat.fi/bli-medlem](http://www.kielilahettilaat.fi/bli-medlem)

## Vad är skillnaden mellan de två distansbesöksformaten?

### Träffa en finne som studerar i Sverige

Under konceptet "Träffa en finne som studerar i Sverige" träffar elever finnar som befinner sig i Sverige och som för tillfället studerar eller nyligen har studerat där. Språkambassadören pratar om sin personliga berättelse med språkinläring och hur det har varit att flytta till Sverige som finskspråkig finne, samt om sina studier och erfarenheter i Sverige. Besöket riktar sig till de frivilliga muntliga kurserna eller elever med goda färdigheter i svenska. Klassen delas in i små grupper och flera ambassadörer kan besöka samtidigt. Besöken görs alltid på distans, även efter pandemin.

Mera information om "Träffa en finne som studerar i Sverige" hittar du från en skild handbok.

### Språkambassadörs besök på distans

Distansbesök är så kallade "vanliga besök" men på distans. Dessa besök skulle i första hand göras fysiskt men p.g.a. restriktionerna har vi varit tvungna att utföra dem digitalt. Under distansbesök träffar man en ambassadör som har lärt sig det svenska språket, har haft nytta av det svenska språket och vill dela med sig av sin berättelse och erfarenheter. Språkambassadören pratar om sin personliga berättelse med språkinläring av det svenska språket och hur man kan använda svenska i Finland och eventuellt i Norden. Efter pandemin kan man även göra dessa besök fysiskt. Besöket riktar sig till de obligatoriska kurserna i allt från grundskola till högskolor.

## En eller flera ambassadörer?

### En ambassadör:

- + Från ett praktiskt perspektiv kan det vara smidigt då läraren endast behöver kommunicera med en ambassadör, endast skicka en länk och slipper dela in eleverna i smågrupper, dela olika förhandsuppgifter och boka extra utrymme.
- + Alla elever får höra samma berättelse och inspirerande historia som de kan diskutera om med varandra.
- Lärandet blir passivt då lektionens fokus ligger på att lyssna och inte på att diskutera på svenska. Det är svårare att engagera elever via distansverktyg i en stor grupp.
- +/- Om syftet är att endast informera elever kan detta format passa bäst. Om syftet är att diskutera, är smågrupper bättre.
- +/- Besöket kan bli kortare då det inte blir så mycket interaktion.

### Flera ambassadörer:

- + Det finns mer tid och utrymme för varje elev att diskutera, reflektera och öva sin svenska.
  - + Fokus ligger på elevernas aktiva deltagande och aktiva lärande där man tillsammans försöker hitta sin inre motivation för språkinläring.
  - I praktiken kan det bli mer arbete för lärare, eftersom de är tvungna att kommunicera med flera ambassadörer, skapa flera länkar eller break-out-rum och dela in eleverna i smågrupper. Kräver mer instruktioner för eleverna gällande vad som förväntas av dem.
  - Ifall eleverna befinner sig i skolan finns det behov för extra utrymme. Grupperna kan oftast inte vara i samma klassrum.
  - +/- Om syftet är att engagera elever, kan detta format passa bäst. Om syftet är att endast informera elever kan en stor grupp vara smidigare.
- Vår erfarenhet har visat att det är bättre med distansbesök som har flera ambassadörer på besök samtidigt, eftersom det stöttar den aktiva språkinläringen samt möjliggör att eleverna kan använda mer tid till att engagera sig i besöket.

## Hur ser besöksprocessen ut ur ambassadörens synvinkel?

1. Du blir en språkambassadör
2. Information & utbildning för dig
3. Du skriver ett brev & planerar strukturen för dina besök
4. Läraren gör en beställning

5. Vi tar kontakt med läraren och dig, varefter ambassadör och lärare börjar kommunicera direkt med varandra
6. Förberedande möte mellan lärare och ambassadör(er)
7. Läraren informerar sina elever samt ger förhandsuppgifter
8. Besöket genomförs!
9. Utvärdering samt arvodesblankett

## Före besöket

Lärarna gör beställningar via Språkambassadörernas hemsida genom att fylla i en blankett. Beställningarna innehåller viktig information som t.ex. önskemål för tidpunkter och kort information om kursens tema.

Efter att beställningen har kommit fram är det vår uppgift att hitta passande ambassadörer. Efter att vi hittat en passande ambassadör, koordinerar besökskoordinator en tidpunkt för ett förberedande möte för läraren och ambassadörerna. Då börjar läraren och ambassadören kommunicera direkt med varandra. Ett lyckat besök kräver en smidig kommunikation mellan språkambassadören och läraren.

I de följande styckena finns det information om kommunikation mellan språkambassadör och lärare, om ansvarsfördelning mellan lärare och språkambassadör, och om hur du kan börja planera ditt besök.

## Kommunikation mellan språkambassadör och lärare

Vi har under projektets lopp lärt oss att vi uppnår bäst resultat då ambassadören och läraren får **stora friheter** att planera och verkställa besöket utan mellanhänder. Direkt kontakt mellan ambassadör och lärare möjliggör också att vi kan utföra flera besök på ett tidseffektivt sätt. Också läraren har fått motsvarande handbok som hjälper med kommunikationen. Vi önskar att **all kommunikation mellan Språkambassadör och lärare sker på svenska**.

Efter att vi har hittat tidpunkter som passar både skolan och språkambassadören skickar vi ett gemensamt e-postmeddelande till ambassadören och läraren som innehåller en kort introduktion av både ambassadören och läraren, de överenskomna tidpunkterna, kort info om kursen samt kontaktuppgifter. Det förberedande mötet behöver inte ta mer än 15–20 minuter.

Frågor ni till exempel kan diskutera under det förberedande mötet

- Hurdana eleverna är
- Hur stor gruppen är
- Elevernas nivå i svenska
- Vilka slags teman de har diskuterat tidigare
- Vad eleverna är intresserade av
- En kort beskrivning av elevernas motivation för att lära sig språk

- Vilka distansverktyg de använder sig av i skolan (samt testa det tillsammans så att allt fungerar!)
- Kommer ni att använda egna länkar för varje grupp eller ska ni ha ett stort möte där ni delar in alla i break-out-rum
- När skickas möteslänken till språkambassadören?
- Hur lång tid du kommer ha på dig för att utföra besöket. Vi rekommenderar åtminstone 45 min.

## Ansvarsfördelning mellan språkambassadör och lärare

### Ambassadörens ansvar:

- Vara med på det förberedande mötet
- Förbereda program i förväg
- Förbereda förhandsuppgifter som ni kommer överens om med läraren, oftast ett brev eller en språkpodd
- Vara flexibel och ta i beaktande lärarens och elevernas önskemål
- Hålla i hela lektionen
- Aktivera och motivera elever
- Fylla i arvodesblanketten samt utvärderingsblanketten efter varje besök

### Lärarens ansvar:

- Fixa möteslänk till det förberedande mötet samt till själva besöket
- Säkerställa att kommunikationen med ambassadörerna fungerar och att de har all information de behöver i förväg
- Säkerställa att tekniken fungerar
- Se till att ha ambassadörens telefonnummer, och att hen har din
- Förbereda eleverna inför besöket
- Se till att eleverna fyller i utvärderingen
- Efterföljande diskussioner eller andra uppgifter de ska ha som klass om de så väljer

## Språkambassadören planerar själv besökets innehåll

Under projektets lopp har vi också lärt oss att vi uppnår det bästa resultatet när **språkambassadörerna själva får planera besökets innehåll** med så fria händer som möjligt.

Eftersom varje språkambassadör har en unik berättelse måste varje besök också vara unikt. Ambassadörskap är en utvecklingsprocess och **man blir bättre ju flera besök man gör**.

För att ett distansbesök ska lyckas kräver det mer fokus till förberedande uppgifter. Ifall elever kan bekanta sig med språkambassadörerna i förväg är det lättare för dem att följa presentationen under besöket.

Språkambassadören skapar sin egen presentation och du kan alltid använda en och samma grundpresentation, men vi ber dig anpassa din presentation enligt varje enskild grupps behov.

## Vilken struktur ska min presentation följa?

Vi har förberett ett förslag på besöksstruktur men besöket får gärna spegla dig, din personlighet och dina intressen. Besöksstrukturen är en ram och ett verktyg som hjälper dig som språkambassadör att bygga upp din presentation, men du behöver inte följa den till punkt och pricka. Se förslag för besöksstrukturen i slutet av handboken.

## Ett brev eller en språkpodd – förbered eleverna före besöket!

Före besöket ska du antingen skicka **ett brev eller en språkpodd** till eleverna där du presenterar dig själv lite så att eleverna kan läsa brevet och börja förbereda frågor till dig. Du får också skicka båda, men kom överens med läraren hur mycket arbete det kan innebära för eleverna. I brevet, eller podden, kan du till exempel kort introducera dig själv, berätta lite om din berättelse och kanske någonting intressant som de får kolla i förväg.

Har du inte spelat in en språkpodd ännu? Kontakta [jessica.lillbask@kielilahetti.fi](mailto:jessica.lillbask@kielilahetti.fi) för att tillsammans spela in en språkpodd som du kan dela med eleverna!

## Mallar finns

Det finns färdiga exempel på hur din PowerPoint kan se ut samt en brevmall du kan använda som du får av oss – alla mallar finns också på [www.kielilahetti.fi/ambassador](http://www.kielilahetti.fi/ambassador). Där hittar du också några exempelpresentationer och brev som andra ambassadörer har gjort. Du ska själv göra din PowerPoint och ditt brev enligt vad du vill ta upp, exemplen fungerar bara som inspiration.

Det kan vara bättre att förbereda för många saker att ta upp och hur man kan aktivera eleverna under besöket, än för lite. Du kan göra en prioritetslista med de saker du absolut vill ta upp och vilka saker du tar upp i mån av tid och behov.

Under besöken är det viktigt att **fokus ligger på eleverna/studerande** och det som kunskaper i svenska kan erbjuda just dem, eftersom målet är att väcka elevernas inre motivation att lära sig!

Det är meningen att du gör **dina besök** i den mån det går enbart **på svenska**. Vissa nyckelord kan man översätta vid behov. Under förberedande mötet med läraren får du veta om kursen är obligatorisk eller frivillig, vilken motivation eleverna har, och vilken nivå deras svenska är på. Om kursen är frivillig, kan man till exempel förutsätta att de har ett starkt intresse av att prata och höra enbart svenska. Om det handlar om en obligatorisk kurs för högstadiel elever kanske du behöver anpassa besöket lite mera.

## Några tips för hur eleverna lättare kan följa med:

- Finns det svåra ord i din presentation? Kanske du kan förklara orden utan att direkt översätta dem eller fråga eleverna vad ett ord betyder på finska.
- Kolla läget med eleverna så ofta du kan, "förstår ni vad det här betyder?", och "hänger ni med?".
- Att använda några stödord från andra språk, t.ex. engelska, är fullt tillåtet.
- Tänk i förväg på att prata tydligt och lite långsammare än vanligt, men var inte rädd för att använda t.ex. rikssvenska eller SLANG ord. Beroende på kurs och elever, behöver du inte förenkla ditt språk, men se till att alla hänger med.

## Under besöket

Hur du än planerar ditt besök enligt besöksstrukturen som följer nedan, är det viktigt att alla känner sig delaktiga. Du kan till exempel ha en presentationsrunda med eleverna i början av ditt besök.

Tänk på att använda lite humor och påminna eleverna om att det är okej att göra misstag och att du inte heller pratar perfekt. Du är inte en lärare som ger vitsord utan en människa som har lärt sig det svenska språket genom att öppna munnen utan rädsla för språkfel.

De första stunderna är mycket viktiga och kan sätta stämningen för hela besöket. Därför kan du tänka på att vara extra positiv, visa bilder av söta och roliga djur, börja med en vits och generellt vara öppen, inkluderande och positiv.

## Tystnaden – hur kan man arbeta sig kring den?

En praktisk utmaning som många ambassadörer stöter på under sina besök är tystnad. Det kan vara en särskild utmaning just under distansbesök, och ännu mer om det är en stor grupp elever som deltar. Detta kan vara svårt att hantera, speciellt om man inte är förberedd på det, men det finns också olika sätt du som ambassadör kan göra för att engagera eleverna. Det kan bli lite tyst då och då, och du kan påminna dig själv om att det är helt naturligt. Det kan vara lite stressigt för eleverna, men det betyder inte att du gör ett dåligt arbete. Kom ihåg att vara positiv, öppen och eventuellt lite skojig!

När du presenterar dig själv och din resa kanske du kan berätta en liten katastrofhistoria – och oavsett katastrofen, är du här och kan berätta om det. Atmosfären blir öppnare och eleverna kanske inte är så rädda för att göra misstag längre.

## Ett sätt att bryta isen – aktivering!

Eleverna kan tröttna snabbt, särskilt under distansbesök. Försök variera – till exempel, 3 PowerPoint-bilder och sedan en aktivering, t.ex. en fråga eller någonting annat för att undvika ständig monolog. Ni får gärna ta pauser också om det skulle behövas till exempel under en 75 minuters lektion.

Påminn eleverna om att det är okej att göra misstag, ingen är perfekt och att de får använda stödord från andra språk – de får också blanda svenska och finska om det hjälper dem att kommunicera. Det ska vara så låg tröskel som bara är möjligt för eleverna att delta:

- Om eleverna inte är pratsamma kan du ha stödfrågor (se förslag nedan).
- Om eleverna inte vill prata, kan du be dem att skriva i chatten istället...
- Eller så kan du ställa frågan i Mentimeter eller Kahoot! Tänk på att om du använder Mentimeter eller Kahoot! så är svaren anonyma och det kan vara några skojiga eller oförskämda svar – men ta upp dem i alla fall! Språkambassadörerna har köpt in en standard- och en Pro-version vilka tillåter 20 respektive 50 deltagare samtidigt. Om du vill använda Språkambassadörernas Kahoot! – konto **behöver du kontakta oss och be om inloggningskoderna.**

Här är några exempelfrågor du kan använda för att aktivera eleverna om det skulle bli tyst:

- Vad tycker ni är lättast med det svenska språket?
- Vad tycker ni är svårast med det svenska språket?
- Vilka svenska ord är svårast att uttala?
- Vilka fördelar kan det finnas med att kunna det svenska språket?
- Vad tycker ni att är ett roligt sätt att lära sig språk?

Du kan också ställa personliga frågor, såsom:

- Vad vill ni göra efter högstadiet/gymnasiet/högskolan?
- Vad gillar ni att göra på fritiden?
- Vilka tv-serier eller filmer gillar ni?

## Strul med tekniken

Det kan bli strul med tekniken. Exempel på sådana strul kan vara att man inte kan dela skärm, man blir utkastad från mötet, man hamnar i väntrummet, eller att lärare behövs för att starta mötet eller att lärarens internet inte fungerar som kan påverka hela mötet. Det är därför viktigt att ni går igenom de här frågorna i det förberedande mötet med läraren, att läraren har koll på saken och att ni vet hur ni kan ta kontakt med läraren om det skulle uppstå problem under besöket – eller om det finns alternativ B om distansverktyget krånglar. Se till att du har lärarens telefonnummer.

Det kan också bara ta lite tid innan tekniken börjar fungera, eller att alla hittar sig till mötet och innan eleverna sätter på kameran osv.

En annan sak med distansmöten är att det blir svårare att engagera elever, det går tid till att alltid sätta på mikrofonen, någon elev har en mikrofon som inte fungerar eller man är för blyg för att prata inför kameran. Det kan också hända att eleverna inte vill sätta på kameran även om ni har påmint om att det är bra att göra det i början av mötet. Därför rekommenderar vi starkt att du har kännedom om eleverna genom det förberedande mötet samt planerar i förväg ifall det blir tyst. (se ovan)



## Om inläring – hoppa mellan passivt och aktivt lärande

Istället för att bara du pratar och eleverna lyssnar och tittar på bilder, kan du ställa frågor till eleverna, låta dem diskutera, låta dem ställa frågor till dig och varandra, och uppmuntra dem till att hitta sätt hur olika teman passar in i deras egna liv. Aktivt lärande är mycket viktigt för språkinläring och hjälper eleverna att hitta sin inre motivation för att lära sig språket. Därför är det viktigt att hålla sig till interaktiva metoder och få eleverna att prata om sig själva eller sina intressen. Du kan uppmuntra dem och visa ärligt intresse för att lära känna dem.

### Passivt lärande:

när eleverna ska ta in material som de läser, hör och ser eller enbart hör och ser. Eleverna kan skriva ner ord som de inte förstår. Passivt lärande möjliggör att man verkligen lyssnar på den andra personen.

### Aktivt lärande:

när eleverna själv producerar språk antingen skriftligt eller muntligt. Under aktivt lärande kan eleverna be om hjälp med enskilda ord men samtidigt fortsätta producera språk utan avbrytningar. Eleverna kan också under aktivt lärande skriva ner ord som de använder just då och efteråt kommer man ihåg dessa ord lättare eftersom man minns kontexten där orden användes.

Ett riktigt bra exempel på aktivt lärande är när eleverna lär ut någonting till någon annan, t.ex. sin hemstads största utmaningar eller hur man bakar ett riktigt gott bröd. Under sådana tillfällen kan eleverna för en stund glömma att de förklarar saken på svenska och rädslan för språkfel försvinner.

## Hur fungerar ett distansbesök?

Distansbesök görs via ett distansverktyg såsom Zoom, Teams eller Google Meet. Ni kan med läraren diskutera vilket verktyg som används i skolan och vilket verktyg som eleverna är vana vid att använda. Läraren ser till att ambassadören får de rätta länkarna och tillstånd/behörighet. Det finns viss flexibilitet som ni förstås kan diskutera med läraren – till exempel om du skulle föredra att skicka länken istället. Vi förutsätter att läraren har kännedom om de olika verktygen som används och att hen ska ta hand om hur besöket rent tekniskt ska gå till.

Det finns tre alternativ för hur eleverna deltar i besöket:

- I. Hela klassen deltar på distans med sina egna datorer
- II. Eleverna deltar tillsammans i skolan, men alla har sina egna datorer
- III. Eleverna deltar i klassrummet med en dator per grupp

### Eleverna ska

- Ha kameran på (om de deltar med egna datorer)
- Skriva sitt namn
- Ha fungerande hörlurar och mikrofon

## Lärare och ambassadör kommer tillsammans överens om

- Vem som skickar länken och när
- Vilket verktyg som kommer att användas
- Om det blir olika länkar eller break-out-rom i en möteslänk

## Läraren ska

Ha delat in eleverna i smågrupper bestående av 3–5 elever och informerat eleverna vilken grupp de tillhör samt vilken länk de kommer att använda ifall det är flera ambassadörer som besöker lektionen samtidigt

Ha gett sitt mobilnummer till ambassadörerna ifall det blir strul

Se till att ambassadörerna har alla behörigheter de behöver, t.ex. för att dela skärm

Behöver inte närvara under själva besöket

## Språkambassadören ska

- Ha förberett sin presentation och ha det färdigt öppet när man ansluter sig till mötet
- Veta hur man använder distansverktyget och hur man delar skärm (testa under förberedande mötet!)
- Ha lärarens nummer ifall det blir strul
- Prata med läraren ifall ambassadören har särskilda önskemål gällande teknik (vill man skicka länk själv, eller använda något annat verktyg istället för skolans?)

## Läraren ska

- Ha gett sitt mobilnummer till ambassadörerna ifall det blir strul
- Gruppindelning om flera ambassadörer ska besöka samtidigt
- Se till att ambassadörerna har alla behörigheter de behöver, t.ex. för att dela skärm
- Behöver inte närvara under själva besöket

## Efter besöket

Efter besöket ska du fylla i några blanketter: **utvärderingen** samt **arvodesblanketten**. Du kanske också är intresserad av språkambassadörernas sociala medier. Här finns lite information om utvärderingen, arvode, arbetsintyg samt sociala medier.

### Utvärderingen

Besöket utvärderas av eleverna, läraren samt språkambassadören. Utvärderingen är mycket viktig för projektet för att vi ska kunna se vad som fungerar bra och vad som kan utvecklas vidare. När utvärderingarna samlas in och analyseras, anonymiseras de så att ditt namn inte kommer att spridas vidare. Kom ihåg att svara på utvärderingen efter varje besök – varje svar bidrar till kvalitetsutveckling! Feedbacken kan också användas som underlag senare, till exempel för forskning på universitet.

Ambassadörens feedback: [www.kielilahettilaat.fi/ambassador](http://www.kielilahettilaat.fi/ambassador)

Elevernas feedback:

[www.Kielilahettilaat.fi/oppilas](http://www.Kielilahettilaat.fi/oppilas)

### Arvode och arbetsintyg

Språkambassadörerna-projektet betalar arvode för varje genomfört besök. Vi betalar också resekostnader och dagtraktamente vid behov. Arvodet innefattar även den tid du lägger på planeringen av besök och kommunikationen med läraren. Mera information om arvode och arvodesbetalningen hittar du på [www.kielilahettilaat.fi/ambassador](http://www.kielilahettilaat.fi/ambassador).

Efter att du har gjort ditt andra besök kan du fylla i alla arvodesblanketter elektroniskt på sidan [www.kielilahettilaat.fi/arvode](http://www.kielilahettilaat.fi/arvode).

Du får ett arbetsintyg när du har meddelat besökskoordinatören att du inte ska göra flera besök. Ifall du skulle behöva det tidigare kan du fråga efter det.

## Sociala medier och traditionella medier

Målet med Språkambassadörernas sociala medier är att informera om vår verksamhet och föra fram vårt budskap för att inspirera andra.

Språkambassadörerna finns på Facebook, Instagram och LinkedIn:

Facebook: [facebook.com/Kielilahettilaat](https://facebook.com/Kielilahettilaat)

Instagram: @sprakambassadorerna

LinkedIn: [www.linkedin.com/company/kielilahettilaat-sprakambassadorerna/](http://www.linkedin.com/company/kielilahettilaat-sprakambassadorerna/)

Den gemensamma hashtaggen för Språkambassadörerna är #kielilahettilaat #sprakambassadorerna och båda hashtaggarna används gärna tillsammans i samma inlägg. Hashtaggarna används på alla plattformar.

Hashtagarna hjälper alla som är intresserade av att lätt hitta inlägg som handlar om Språkambassadörerna.

Vi strävar efter att få mediauppmärksamhet även i de lokala tidningarna om det passar skolorna och språkambassadören. Vi är i kontakt med de lokala redaktionerna och kan ge redaktionerna lärarens och språkambassadörernas kontaktuppgifter.

## Besöksstrukturen för ambassadörer

Här ser du vad våra Språkambassadörer använder som struktur när de planerar sina besök. De har också en förberedande diskussion med oss, så du behöver inte läsa det här oerhört noggrant utan detta är endast till för att du ska ha kännedom om vad som kanske tas upp. Besökets struktur fungerar också som en bra grund när du har ditt förhandssamtal med språkambassadören.

### Besökets struktur för distansbesök

Språkambassadörerna besöker olika skolor där målgruppen kan vara elever i högstadiet, gymnasiet eller högskola. Strukturen fungerar bara som en ram för var och en, och ambassadörerna bygger upp en presentation som fungerar bäst för dem och är anpassad efter målgruppen.

Innan vi går in på besökets struktur finns det några allmänna punkter att ta i beaktande när det kommer till språkinläring. Du kan använda dem som en del av ditt besök om du vill.

### Grundläggande förutsättningar för språkinläring

- Man måste bli av med rädslan för språkfel
- Ingen har någonsin lärt sig ett språk utan att göra hundratusentals fel
- Man bygger upp sin kunskap stegvis
- Samma ord måste upprepas tillräckligt många gånger
- Motivationen måste komma inifrån – orsak att lära sig språket
- Humor hjälper – att kunna skratta åt sig själv öppnar upp inläringen.
- Atmosfär och miljö måste stötta språkinläringen
- Språkinläring kräver interaktion mellan människor
- Det krävs möjlighet att utsätta sig för språket genom att höra, läsa och prata det

### Praktiska frågor innan planeringen börjar

#### PowerPoint

PowerPoint kan hjälpa elever att förstå vad du pratar om och fungera som läs- och hörförståelse samtidigt. Det kan även hjälpa dig att strukturera din presentation. Du kan i förväg bestämma om du vill ha allting i dina PowerPoint-bilder eller om du vill lämna någonting utanför, till exempel om du vill ta en presentationsrunda först kan du tänka på om du vill ha det som en PowerPoint-bild eller inte.

#### Elevernas frågor

Ska ni börja med att gå igenom elevernas frågor eller ska du lämna tid i slutet av din presentation, t.ex. 10–30 minuter för det? Eller vill du ta frågor under presentationen? Säg detta till eleverna i början av presentationen oberoende av vad du har tänkt dig.

## Gruppens storlek

Du kan tänka i förväg på hur gruppens storlek kan påverka din presentation. En större grupp kanske inte kommer att prata så mycket – eller kanske de kommer att prata ännu mera. Var dock förberedd på att hålla en hel lektion oavsett – så att det finns plats för en 1 timmes lång lektion som kan vara monolog eller dialog med eleverna. Det är bättre att förbereda för många saker än för få.

## Besökets tempo

Får eleverna avbryta dig? Hur ska de göra det? Ska de göra någonting under besökets lopp, till exempel skriva ner en ordlista av svåra eller intressanta ord som de hör under diskussionen? När ska ni gå igenom deras frågor till dig? Vilka teman ska tas upp?

## Besökets struktur

Strukturen är **bara en ram** – du får ta de olika delarna i den ordningen som passar dig och du får lägga till olika områden om du vill. Du har en chans att prata om just de sakerna som du själv brinner för, och **din presentation får spegla vem du är!**

### Förslag på besöksstruktur:

**Presentationsrunda:** alla får presentera sig själva! Eleverna kan t.ex. berätta om sina familjer, hobbyer, och vilken musik / vilka filmer och böcker de gillar. Ställ frågor till dem. Interagera med dem! Du får också presentera dig själv.

**Kort introduktion om projektet:** presentera kort vad Språkambassadörerna är, och vad syftet med besöket är. Eleverna är modigare och mer pratsamma när de vet vad som händer. Du får gärna hjälpa eleverna med svåra ord och uppmuntra dem att hjälpa varandra. Uppmuntra eleverna att ställa frågan "Vad är XX på svenska?", kanske någon i gruppen vet, men annars kan ambassadören hjälpa till. Betona att det inte är någon fara även om man gör fel. Här kan du också berätta vad ni kommer att göra under besöket – det kan fungera som en innehållsförteckning.

**Min berättelse:** I denna del får du berätta din egen berättelse om vem du är, vad du har gjort och hur du blev en språkambassadör. Du kan berätta om dig själv i kronologisk ordning, eller ta upp olika höjdpunkter. Om du har flyttat till Sverige, kan du berätta om dina studier, din tid i Sverige och/eller om studielivet och din stad. Du kan också berätta om hur du har lärt dig svenska i Finland, vilka möjligheter det har öppnat för dig och hur det ser ut för dig nu.

### Tips för att engagera elever:

Diskutera vad de vill göra efter skolan! Vill de studera? I så fall, vad vill de studera, och var? Vill de arbeta? Vill de ta mellanår och resa runt? Vad vill de göra i framtiden? Har de tänkt studera eller arbeta utanför Finland?

**Det svenska språket:** I denna del finns det olika saker du kan ta upp beroende på hur mycket tid ni har på er.

Ditt förhållande med det svenska språket.

Dina förutfattade meningar och tankar om det svenska språket när du var en elev.

Hur mycket svenska kunde du innan?

Hur lärde du dig svenska?

Studerade du A eller B svenska?

Tillfällen där du har gjort roliga eller pinsamma språkfel.

Med hjälp av några roliga historier där du har gjort bort dig gör du dig mer tillgänglig och eleverna har lättare att relatera till dig.

### **Tips att engagera elever:**

Diskutera om elever behöver svenska nu? Har de någon som de kan prata svenska med? Har de behövt svenska hittills? Vad tycker de är svårt med det svenska språket? Vilka ord kan vara svåra att uttala?

**Vilken nytta finns det med att kunna det svenska språket?** Vilka fördelar finns det med att kunna svenska? Dina förutfattade meningar.

Vad tror eleverna att det finns för fördelar?

Vilken nytta kan elever ha av att kunna svenska i Finland och utanför Finland?

Tips på saker att ta upp:

Engelska är ett måste men svenska är en merit – med hjälp av meriter sticker man ut ur massan

Sverige är en av Finlands viktigaste handelspartners!

Svenska är det andra inhemska språket

Arbetsmöjligheter i Norden – behovet för finskakunskaper i andra nordiska länder

Resmöjligheter

Nya kompisar

Vad annat?

Roliga sätt att lära sig språket.

Vilka metoder har du själv använt dig av när du har lärt dig svenska?

Du kan berätta att man också måste använda svenska på sin fritid, enbart timmarna i skolan räcker inte till.

Håller du på att lära dig ett nytt språk? Använd det som ett exempel! Du kan t.ex. berätta att du har som mål att använda detta språk varje dag i viss grad eller var du hittar inlärningsmaterial. Eleverna kan göra samma sak när det gäller det svenska språket.

På internet kan man läsa och höra svenska varje dag om man vill!

Diskutera olika filmer, serier, musik och podcasts!

Vad tycker eleverna kunde vara roliga sätt att lära sig språket?

Nyttiga hemsidor eller appar kan bland annat vara:

[www.yle.fi/aihe/kielikoulu-sprakskolan](http://www.yle.fi/aihe/kielikoulu-sprakskolan)

[www.ur.se/sprakplay](http://www.ur.se/sprakplay)

[www.svt.se](http://www.svt.se) eller [www.svtplay.se](http://www.svtplay.se)

[www.svenska.yle.fi](http://www.svenska.yle.fi)

[www.hbl.fi](http://www.hbl.fi)

Duolingo

Podcast till exempel Ei saa peittää: <https://soundcloud.com/user-273935422/>

Metodbanken: <https://www.sensus.se/metodbanken/>

Kul med svenska (Annette Janssons blogg): <https://kulmedsvenska.com/author/baganne/>

## Utvärderingen är viktig för oss!

Obs! Berätta för eleverna om vikten av utvärderingen, gärna med lite humor också. De ska fylla i utvärderingen tillsammans med läraren och klassen, eller enskilt beroende på hur lektionen är organiserad. Men det är bra om du också tar upp det! Feedbackformuläret för elever finns på [www.kielilahettilaat.fi/oppilas](http://www.kielilahettilaat.fi/oppilas)



# Checklista för Språkambassadörerna

Med hjälp av denna lista kan du dubbelkolla att du inte har glömt någonting viktigt!

## Före besöket:

Jag har varit i kontakt med läraren och vet

- hur och när vi ska träffas samt när jag håller mitt besök
- hur mycket tid jag har på mig
- vilka verktyg som ska användas
- hur eleverna ska fylla i utvärderingen (under eller efter besöket)
  
- Jag har skickat ett brev/språkpodden om mig själv
- Jag har planerat mitt besök och har program för hela lektionen
- Jag har förberett frågor till eleverna
- Jag har försökt komma in i en bra och positiv stämning där jag känner att jag kan skoja med eleverna men också berätta min historia.

Läraren har berättat om

- kursens innehåll
- vem jag besöker
- på vilken nivå elevernas svenska är

## Under besöket:

- Jag tar det lugnt och njuter av besöket! Eleverna är intresserade, även om de kan vara blyga. Jag har en historia att berätta – och jag vet att jag gör mitt bästa!
- Jag pratar långsamt och tydligt och försöker använda så mycket svenska som möjligt.
- Mitt besök är interaktivt och mitt mål är att eleverna ska prata.

## Efter besöket:

Jag fyller i feedback-blanketten [www.kielilahettilaat.fi/ambassador](http://www.kielilahettilaat.fi/ambassador)

Jag fyller i arvodesblanketten. Efter det första besöket fyller jag i en pappersversion av arvodesblanketten som min kontaktperson hos Språkambassadörerna skickat till mig, och efter det andra besöket fyller jag i den digitala versionen [www.kielilahettilaat.fi/ambassador](http://www.kielilahettilaat.fi/ambassador)

Ifall jag vill publicera någonting på sociala medier har jag frågat om lov av läraren och eventuellt av elever på förhand.